

MOJEŠČÍKOVY „SPRITES“

Stvoření dívčích zjevů se David „Mojda“ Moješčík (1974) věnuje již od dob svých studií na brněnské FaVU VUT u Michaela Gabriela. Jako obratnému modelérovi se mu více než jiným spolužákům dařila formální studia podob člověka, které, zvláště v případech ženských modelů, představovaly silný impuls, který bychom mohli snad i nazvat uhranutím. Nemodeloval ale naturalisticky těla defilujících se žen. Naopak – jednotlivé modelky mu spíš posloužily formálně jako antropologický slovník, jako nalézaná množina tu více – tu méně ideálně krásných forem, z nichž, podobně jako Pygmalión definoval svůj typ. Tyto dnes „neo-neo“ klasicistní postupy jako by se přimykaly k metodám jednoho ze zakladatelů klasické archeologie, osvícenského uměleckého historika a proklamátora neo–klasicismu Johanna Joachima Winckelmanna, který, jak známo, zahynul v Terstu (1768) rukou mladistvého vraha, když prý chtěl, jako dříve u řady jiných mladíků, jeho tělesný vzhled poměřovat s ideálními poměry řecké klasické antiky...

Současné umělecké trendy představují značně široká pole, v jejich rozrůzněnosti nemohou být klasické umělecké kategorie, k nimž patří i figurální sochařství, nikdy mrtvé. Naopak – při poctivě řemeslném přístupu a mentální svěžesti vytváří navracející se figura vítanou změnu. Snad již dokážeme si uvědomit okolní překotné změny a jsme sto hodnotit autenticitu i komunikační schopnosti kdysi až nekriticky žádaných modernistických výbojů, které dávno pozbyly někdejší energii a nejen v domácím sochařství dokonce degradovaly v pouhá formalistická zadání... Sochaři byli vždycky závislí na hmotě a zvláště v Česku musí umět hledat nové impulzy.

S přehodnocováním vlivů a vztahů k meziválečným novoklasicistním proudům se ukazuje, že to někdy může docela dobře fungovat i s tradičními prostředky. I proto si Mojdoových „Sprites“ – balancujících na samé hraně udržitelné stability – umím vážit a jejich autorovi nekráceně přeji jím proklamovanou životně duchovní sílu a hlavně „nekonečný čas“ k fyzicky náročným realizacím.

Pavel Netopil